
De op 1 mei overleden taalkundige P.C. Paardekooper was niet alleen bekend, bijvoorbeeld van zijn vroeger op scholen veelgebruikte zinsontleedmethode, hij was ook legendarisch eigenzinnig. Of het nu ging om spelling, beschaafde uitspraak, Vlaams of Afrikaans: hij had zijn geheel eigen mening, en liet die duidelijk horen.

Marc van Oostendorp

Prof. dr. P.C. Paardekooper in 2003.

Een leven lang strijden voor het ABN

Bij de dood van P.C. Paardekooper (1920-2013)

De taalkundige P.C. Paardekooper (1920-2013) was misschien wel de laatste vurige verdediger van het Algemeen Beschaafd Nederlands. Het woord *beschaafd* in die zinsnede roept sinds de jaren zestig weerstand op, maar Paardekooper vond het juist belangrijk om eraan vast te houden: “Het is een aansporing om leerlingen hun luiheid te laten overwinnen in de beheersing van een andere taal als hun dialekt”, schreef hij in 1980 in *Onze Taal*. “In het algemeen maakt iedereen zich populair die eisen verlaagt, want

hij is de bondgenoot van die luiheid. Ik heb niks tegen een verlaging van onredelijk hoge eisen, maar daarvan is geen sprake bij die van de ABN-beheersing.”

Paardekooper zei graag duidelijk waar het op stond. Hij wist dat de lezer zijn wenkbrauwen fronste wanneer hij zoiets las, niet alleen vanwege de inhoud, maar ook vanwege de vorm: “een andere taal als hun dialekt”? “Niks”? Was dat zelf wel Algemeen Beschaafd Nederlands? Volgens Paardekooper wel, en hij was de enige die zich decennialang van de redactie van *Onze Taal* zul-

ke afwijkingen van de norm mocht permitteren. Dat kwam doordat hij een groot taalgeleerde was, die waarschijnlijk meer wist van de Nederlandse taal dan wie ook, vooral van de zinsbouw, maar ook doordat hij tegelijkertijd beminnelijk wist te zijn én zeer overtuigd van zijn eigen gelijk.

Van alle Nederlandse taalkundigen was Paardekooper in de afgelopen decennia misschien wel het meest aanwezig in het maatschappelijke debat over taal. Hij droeg daaraan bij met boeken, wetenschappelijke artikelen en taalpoli-